

2.4. PROGRESJONSPLANER

2.4.0 SOSIAL KOMPETANSE, LEK OG TRIVSEL

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap

- Leken er ein grunnleggande livs-og læringsform som barn uttrykker seg gjennom
- Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Annerkjennende og støttende relasjoner er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse

Alder	Prosessmål	Verktøy/personal
1-2	<ul style="list-style-type: none">• Observerer andre barn• Viser ulike følelser• Samspill i "titt-tei"-leik• Smiler og viser glede• Søker andre barn og voksne• Takler adskillelse• Stell – måltid – hvile er en god opplevelse• Begynnende samspill, turtaking• Utforskar gjenstander og leketøy• Er aktiv i grovmotorisk lek, tumlelek	<ul style="list-style-type: none">• Skaper trygghet og tilgjengelighet fysisk og psykisk.• Gi barna ulike leker og materiell.• Gi bekreftelse på barnets initiativ.• Rom og tid for tumleleken. Kunnskap om barnas tumlelek.• Respekt for barns følelser. Sette ord på glad-lei seg.• Være aktive i samspill med barna.• Forståelse for titt-tei-leken
2-3	<ul style="list-style-type: none">• Gjør krav på sine leker• "Gir" frå seg leker til andre barn• Tør å visa følelser• Liker å være i lag med andre barn• Finner trygghet i nye situasjoner• Samarbeidsvillig i aktiviteter• Har evne til empati (f.eks. ser når andre blir lei seg)• Kan motta og forstå en beskjed• Kan holde oppmerksomheten over kortere tid• Prøver ut leketøy, funksjonslek• Leker parallell-lek, imiterer• Har et variert lekerepertoar• Begynnende late-som-om-lek	<ul style="list-style-type: none">• Være tilstede og bekrefte barnas lek.• Lære barna å være inkluderende• Tilby ulike leker/lære barna ulike leker• Være bevisst i ord og handling. Bruke ulike virkemidler.• Opptre høflig-lære barna om høflighet• STEG FOR STEG
3-4	<ul style="list-style-type: none">• Har et rikt indre liv, har fantasi• Tar kontakt med andre• Blir tatt kontakt med av andre barn• Utvikler vennskapsbånd• Behersker "på liksom"-leken, evne til å gå inn i ulike roller, rollelek• Mestrer tur-taking.• Viser empati (f.eks. trøster når andre gråter)• Bruker lokaler og leker allsidig• Gir uttrykk for mestringsglede• Tar initiativ til alenelek• Blir værende i leken• Deltar i aktiviteter• Leker med andre barn• Tar initiativ til alene-lek• Blir verende i leiken• Meir utholdende i leken	<ul style="list-style-type: none">• Støtte og inspirere barna i leken• Være tydelig rollemodell.• Være gode mot hverandre. Bruke ulike virkemidler.• Bruke permen "Samtalebilder"• STEG FOR STEG
4-5	<ul style="list-style-type: none">• Forstår og kan de "sosiale spillereglene", evne til samspill og samelek• Samarbeid med andre barn.• Har ein viss Selvkontroll, viser følelser uten at det går utover andre	<ul style="list-style-type: none">• Må ha kunnskap om barns lek/lekesignaler.• Legge til rette for konstruksjonslek.

	<ul style="list-style-type: none"> • Deltar i regelleker • Er ikke avhengig av voksne i lek • Har knyttet vennskapsbånd • Tørr å prøve ting, -takle utfordringer • Kan holde oppmerksomheten over lengre tid • Taklar overgang frå en aktivitet til en annen • Har kunnskap om seg selv • Er selvstendig i hverdagsaktiviteter • Konstruksjonslek • Aktiv i rollelek • Deltar i regellek • Forstår lekesignalene 	<ul style="list-style-type: none"> • Sette seg inn i barnekulturen. • Hjelpe barn inn i lek • De voksne viser at de kan samarbeide med andre • Ha selvkontroll (følelser). • Bruke filosofi plakatene • Drama • STEG FOR STEG
5-6	<ul style="list-style-type: none"> • Mottar og forstår en kollektiv beskjed • Kan gjøre prososiale handlinger (som er til nytte for andre) • Viser Akseptable følelsesuttrykk • Er initiativrik og sosialt aktiv utan å opptre som "verdensmester" eller trykka andre ned • Forståelse for at vi er likeverdige. • Tar initiativ til aktivitet og samspill og er en positiv faktor i gruppa • Tør å protestere, argumentere og hevde egne synspunkt • Tar kontakt på en positiv måte • Positiv selvhevdelse • Viser trygghet • Klarer å kjede seg i perioder, tåler å "drive litt" uten å bli aktivisert av en voksen • Innretter seg etter ordensrutiner • Tar i mot enkle ansvarsoppgaver • Enkel konfliktløsning • Kjenner sine sterke og svake sider, er bevisst om hva en mestrer • Er bevisst om hvordan en lærer noe nytt • Lar seg rive med i rollelek, viser gleder, spøker og har det moro • Leker mer avansert konstruksjonslek med innslag fra virkeligheten • Mer selvstendig i regel-lek, mestrer enkle spel og leker, med mindre voksenstøtte enn før 	<ul style="list-style-type: none"> • Tilføre ting i leken for å opprettholde leken. • Tilby å fortsette leken. • Gi barna ansvar for å mestre reglene. • Være inkluderende. Respekt for hverandre- og at alle er likeverdige • Bruke filosofi plakatene • Bruke drama som virkemiddel • STEG FOR STEG

BARN I FOKUS (MI-MANGE INTELLIGENSER): I løpet av barnehageåret får barna være i fokus . Barna får velge aktiviteter og barnet føler seg viktig og sett. Vi prøver å ta med oss dette barnet i alt som skjer som er relevant for barnet å delta på. Barna får planlegge samling, velge bøker, hjelpe de voksne osv. Målet er å styrke barnas selvtillit, selvfølelse og skape fellesskap.

DEN GODE STOL(MI-MANGE INTELLIGENSER): I løpet av uka når barnet er i fokus sitter det i den gode stoll. Her skal de andre barna si noe positivt til barnet f.eks du er flink å elle liker...
Leken oppleves positiv og barna lærer å rose hverandre, ta imot ros, lytte til hverandre, og være midtpunkt.

FELLESSLINGER: En dag i uka har vi fellessamling. Fokus er fellesskap og glede. Drama og musikk er det sentrale. Dramatisering fra hverdagen i barnehagen, fra bøker, tema og årstider. Dette blir knyttet opp til sosial kompetanse